

Novinová zásilka - povolila Česká pošta, s. p., Odštěpný závod Praha č.j. Nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995

Placeno převodem

Novinová zásilka

Adresa adresáta:

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

Další velká pocta
Eduardu Hakenovi

Dne 29. března 2000 se uskutečnilo slavnostní odhalení busty Eduarda Hakena v Národním divadle v Praze.

Je to další velká pocta slavnému pěvci, volyňskému rodákovi, kterou mu vzdalo vedení Národního divadla. Slavnostní akt v přítomnosti předních herců, předešlých členů operních souborů, za účasti dcery Eduarda Hakena Marie Hakenové a značného zájmu vybrané veřejnosti a sdělovacích prostředků zahájil krátkým proložením ředitel Národního divadla JUDr. Jiří Srska. Poté požádal šefu opery Národního divadla Josefa Průdu, aby zhodnotil uměleckou dielu.

Ten nejdříve konstatoval, že splní takovýto úkol je nad jeho sily. To může provést jen skupina odborníků, předešlých specializovaných historiků umění. O tom uvede jen nejdůležitější fakt a své osobní názory na tohoto velkého umělce.

Eduard Haken vytvořil rekord v délkách aktuálního působení v operním souboru Národního divadla jako sólista - dosáhl 50 let působení, tedy celé půl století. To se dosud nikomu na naši přední scéně nepodařilo.

Jeho hlasové kvality a též jeho herecké umění - např. v roli Kecala v Prodané nevěstě a Vodníku v Rusalech uchvacovaly trvale návštěvníky ND ve výprodaném hledišti.

Eduard Haken zvedl uměleckou latku na vysokou úroveň, dosud stále nedostihnutou. Je cti a touhou každého umělce se k ní alespoň přiblížit.

Vytvořil dosud nebyvalý jev - epochy v ND. V souborech se říká: "To bylo před Hakenem, to bylo za Hakena, to bylo až po Hakenovi."

Šéf opery užavrl sýš projev konstatováním, že Eduard Haken byl velkou historickou osobností v dějinách Národního divadla v Praze. Byl mu po celý život věrn, odolal všem lákavým nabídкам z ciziny. Stal se všakutu VELKÝM PĚVCEM ČESKÉHO NÁRODA.

Po projevu se hosté odebrali k prohlídce busty. Je postavena na čestném místě. Působí na diváka mocným, hřejivým dojemem. Volyňský návštěvník Národního divadla bude mít při jeho spatení pocit krajkové hrdotlosti. Měl jsem ho, jako jediný účastník tohoto slavnostního shrázdění z had volyňských Čechů, také já. Dal jsem jen patřičné najev několika osobnostem při následném pohostení. Velmi je např. zaujal původ a věc život Eduarda Hakena na Volyni.

Tato slavná událost by měla být pořídkou pro naše krajanů z častějších návštěv Národního divadla v Praze, kde mohou vždy vzáhl hold nejslavnějšímu volyňskému Čechovi.

V. Dufek

Setkání krajanů v Mladé Boleslaví

Ocenění muzeum v Mladé Boleslaví pořádá ve dnech 22.-25. 6. 2000 setkání krajanů.

Program je následující:

23. 6.

od 14 do 19 hodin seminář k historii vystěhovalectví z českých zemí v kulturním sádrušku Svět, Tylova ulice 468.

23. 6.

od 9 do 13 hodin pokračování semináře o vystěhovalectví

V 15 hodin na mladoboleslavském hradě slavnostní zahájení výstavy o historii vystěhovalectví z Mladoboleslavky

V 15 hodin společné setkání krajanů ve velkém sále Domu kultury s představiteli města, okresu, Parlamentu ČR, MZV ČR a Československého ústavu zahraničního.

Po kulturním programu bude od 20 hodin pokračovat volná zábava při hudebě.

ve 14 hodin přátelské posezení krajanů v Jihoceské restauraci v hradu (tento den budou probíhat oslavy 400. výročí povýšení Mladé Boleslaví na královské město s bohatým programem)

25. 6.

budou pro zájemce uspořádány autobusové zájezdy do okolí Mladé Boleslaví, zejména do Českého Ráje.

Přávě bylo zamýšleno setkání krajanů původem z Mladoboleslavky, ale my jsou na toto setkání zváni krajané i z ostatních oblastí Čech a Moravy. Srdečně zveme také volyňské Čechy a jejich rodiny. Nejzajímavější bude zahájení výstavy 23. 6. v 15 hodin a předešlím setkání krajanů a jejich přátel ve velkém sále Domu kultury v 18 hodin. Přihlášit se můžete i na estatní akce tohoto setkání. Podrobnejší informace Vám rádi sdělíme v Okresním muzeu na mladoboleslavském hradě. Kontaktní adresa je:

**Okresní muzeum,
PhDr. Jaromír Jermář (ethnolog)
293 01 Mladá Boleslav-hrad
tel. 0326/256 16
fax: 0326/225 42**
Rádi Vám zašleme pozvánku s podrobnějšími informacemi!

5. výročí osvobození LIPTOVSKÉHO MIKULÁŠE

Po úspěšném zahájení jaselské opery byly vytvořeny příznivé podmínky k dalšímu postupu 1. československého sboru do nitra Slovenska.

Jíž 18. ledna 1945 byl zahájen útok, sbor překročil řeku Ondavu a o dva dny později osvobodil Zborov a Bardějov.

Po osvobození Košic a Prešovska postupoval armádní sbor ve svazku 18. sovětské armády ve směru Spišská Nová Ves, Poprad, Liptovský Mikuláš do údolí Váhu.

Nepřítel využíval dost důkladná obranná

postavení, plánoval zničení Kežmarku, předešlím

zelezní stanic, vyhození tlouku a jiných důležitých objektů.

Nic z toho se mu však nepodařilo. 27. ledna ve 22.00 hodin se v Kežmarku objevili první příslušníci našeho sboru.

Hran zvón nesoucí se noční zasněženou krajinou

pod Tatrami vydával rodat obyvatel z těk toužebně očekávané svobody. Těhdej dne byla

osvobozena Levoča, Spišská Nová Ves, Poprad a desítky okolních obcí. A 28. ledna sbor osvobodil

Nojvý i Dolní Smokovec, Tatranskou Polianku a pokračoval v dalším postupu. 1. ledna se v

československé jednotky v prostoru Liptovského

Hradku a Liptovské Porúbky spojily s

partzánskými útvary, které ad dosud operovaly v

neptáckém týlu.

1. československý armádní sbor se tak ocitl před branami Liptovského Mikuláše. Nikdo však netušil, že se zde rozputají dvouměsíční boje, které se svou tvrdostí a namáhavostí podobaly nejtěžším bojům na Dukle.

Od 18. ledna do 31. ledna 1945 překonal sbor téměř 200 kilometrů a osvobodil 182 vesnic a měst.

Proč právě zde, před Liptovským Mikulášem, a později na Velké a Malé Fatě se nepřítel vzhopil k rozhodnému a zarpotilému odporu? Začátkem února dozvěděl jedna z největších útočných operací Sovětské armády - Viselecko-Oderská operace. Nepřítel usoudil, že je bezprostředně ohrožena významná průmyslová oblast "Rise" - Ostravsko, a tzv. Český prostor, ve kterém Hitlerovi chtěl soustředit silnou armádu a nabídnout západním spojenecm séparativní mír, připojit se k jejich armádám a společně bojovat proti Sovětskému svazu. Vime, že tyto spekulace nevysly.

Tepře koncem března po velmi těžkých bojích a po důkladných přípravách a přesunetu vojsk sovětských útvary na Oravu zahájily 28. ledna útok a československé 30. března. Oba útoky byly tak prudké a nečekané, že útočící jednotky dosáhly druhého a třetího pásmu obrany na říči Nitře. Na úsvitu byly hlavní síly našeho sboru již několik kilometrů v hloubce nepřátelských liní. Musely se proto zastavit a zaujmout obranu, aby byla udržena kompaktnost sboru. Po dalších, velmi těžkých bojích nepřítel začal ustupovat. Toho využil v závěrečné fázi bojů nás sbor a 2. dubna 1945 ráno opět zaútočil spolu se sovětskými jednotkami přímo na město. To však již bránila jen hrstka fanatických jednotek kryjících ústup svých hlavních sil.

Osvobození Liptovského Mikuláše znamenalo další bojový úspěch našich jednotek. Bylo to však vítězství, které si stejně jako předem na Dukle, vyzařovalo velké občty. Ve svém zvláštním rozkazu to vyjádřil i dřívější velitel armádního sboru general Ludvík Svoboda: "Zhlédl jsem bojště, jež bylo poseté našimi padlymi. Vzdávaje čest nesmrtelné památky padlých, vyslovují Vám všem, vojákům 1. čs. armádního sboru, svůj velitelský dík a uznání. Jsem přesvědčen, že totiž velké vítězství bude Vám pohledou k dalším úspěchům a vytvářlosti do uplynulého zničení nepřítele".

Dodávám pro informaci, že čs. armádní sbor během této boje ztratil kromě raněných a nezvěstných 1363 padlých. Odločavý na vrchu Háje Nicovu u Liptovského Mikuláše.

Tolik by alespoň historik o bojích od Ondavy k Liptovskému Mikuláši. Avšak příkladně účastníci této boje mají své osobní zážitky a vzpomínky.

Po osvobození republiky jsem měl přiležitost navštívit Liptovský Mikuláš a okolí několikrát. Je neodmyslitelně být v Mikuláši a nepodívat se na vojenský hřbitov. Tam každý z nás, bývalých účastníků této boje, skloní svou hlavu nad hroby těch, kteří se osvobození nedokázali. Přete si jména padlých spolebojovníků, najde jména volyňských chlapců, svých kamarádů a známých. A je mu smutno. Vzpomíná. Ze vzpomínek je vyrusen tichým hlasem náštěvníka a suměřný borovic. Z návštěvou vidět okolní vesnice a vesnický. Jedna z nich se jmenuje Větrná Poruba.

Větrná Poruba byla v březnu 1945 velitelká pozorovatelna 1. brigády. Generál Satorie řídil útok brigády na další postavení nepřítele. Pěší paropry, po délostřelecké přípravě, postupovaly vpřed, ale levé křídlo zachelelo, protože nepřátelský kułomet ho doslova "pribíl" k zemi. Generál byl nervózní.

A tu najednou jsme zazoporalové, jak ti vojáci se odpojili od ostatních kamarádů záležitěho levého křídla a pomalu se plížili asi desetmetrových odstupech přímo k nepřátelskému kułometu. Stídaté upoutávaly palbu kułometu na sebe tak, že vždy umožnily jednomu z nich se připříbit blíž k kułometnému hnízdu. Na pozorovatelně bylo napjaté ticho. Trojice odvážlivců se stále přibíjala k nepřátelskému kułometu. Jednomu z odvážlivců který byl na levé straně, se podal do okančíku, kdy nepřátelský kułomet střílel na jeho kamaráda na stranu pravé, několika rychlými rážkami se přiblížil na takovou vzdálenost, že mohl na něj hodit granát. Provedl to mistrně, kułometné hnízdo bylo zničeno. Celé levé křídlo pěšoty se zvedlo, následovalo křídlo pravé. Útok se zdaleka cíle bylo dosáheno.

Generál Satorie dal rozkaz, aby ti tři odvážlivci se dostavili na velitelkou pozorovatelnu. Současně přikázal náčelníkovi 4. oddílu brigády kpt. Weberovi, aby neprodleně přijel na pozorovatelnu, vžal ti všechné kříže a potébenie písemné náležitosti. Během půl hodiny byl kpt. Weber na místě, asi tak za hodinu přišla naší hrdinové. Jeden byl desátník, jeho dva kamarádi vojníci. Stáli před generálem v pozoru. Všichni jsme očekávali slavnostní ceremoniál. Ale nás generál byl doklat a jak ten potichu pronesl: "Jménenem prezidenta republiky vyznamenanou Vás Československým valečným křížem za statečnost". Přijal hrdinům valečný kříž a podáním ruky poblahopřál. My ostatní jsme se připojili.

Naši hrdinové po tomto krátkém ceremoniálu odejeli kříže a schovali je spolu s doklady do náprsních kapes. Generálové se to neják nezamhoulovalo. Rekl mu, že jen konali svou povinnost.

Zapamatovat jsem si jen jméno desátníka. Jmenoval se Emíl. Chvíli tak stál a najeďnou říká: "Chlapci, pojďte do cháte se trošku ohřát." Ptal jsem se odkud je a on řekl, že je z Volkova. Rekl mu, že u nás na stábu dělá je Pavlinka Klicperová. Poprosil nás, abychom ji pozdravovali. Vyřídil jsem, ale přijmení Emílovi si úzce nepamatoval. Možná to dnes po 55 letech není už tak důležité. Ale důležité je, že skutečně konali svou povinnost. Plnili rozkaz. Naši chlapci šli do útoku s povinen-

vekou odpovědností vůči svým kamarádům, vůči svému velitelu, vůči své porobené vlasti. Svou povinnost splnili bez zbytku. A byly skromní jako skuteční hrdinové.

Jindřich Buchalský

KUPIČOV - cesta domů...

Už jako dítě jsem ráda poslouchala vyprávění tati a jeho rodiců o tom, jaké to bylo, "když jsem byl ještě na Volyni". Výprávění, které jsem radila mezi zkazky a legendy, patřící k duchovní výbavě a koloritu každé rodiny a které mě ohromně zajímalo. Slyšela jsem svou rodinu i některé jiné známé zpívat polské, ukrajinské i ruske písničky, které si mě ziskaly svou melodičnost. Slyšela jsem také polská a ukrajinská písničková a dětská, ježichž pocházel a moudře pravidlostí mě mnichy zlobili. Uvědomovala jsem si, že moje rodina používá v řeči slova a obrázků, které jsem jindy neslyšela. Všechno dobrohromadě to pro mě bylo témaž jako příslušnost k nejkrásně vybrámené společnosti, ke kterému prostřednictvím tatiny také patřím. Proto jsem si přála poznat místo, odkud ti výjimeční lidé jako mojí tatínek pocházejí. S přibývajícím věkem mi stále více chybělo, že neznám prošedí, odkud tatinka rodina přišla, stále více mi vadilo, že čast mých kořenů leží v zemi, do které se nemohu podívat.

Když jsem před několika lety zjistila, že je možné zúčastnit se zájezdu Volyňského do Lucku, rozhodla jsem se využít příležitosti a přemítlavu jsem tatinku, abychom se tam spolu vyučovali. Mezi účastníky jsem byla jediná Kupičová a volný den jsem pochopitelně věnovala návštěvu Kupičová.

Legenda začala dostávat jasnéjší obrysy. Přijeli jsme do krásného kraje plného lesů v rovinách. V Lucku byla skutečně Česká Matice, kam chodil tatinec do školy, i gymnázium, na kterém studoval. Byl tam velký katolický kostel a v něm harmonium, na němž tatinek také hrával. Byl tam i Zemanov pivovar i kulturní dům i divadlo, které tatinek navštěvoval. A v Kupičové opravdu stál náš hezký domek, který postavil mojí dědeček s předáčkem, a v zahrádce opravdu nosil řetík a jasmín, který zasadila moje babička. Snadla jsem se vstěbat a uchovat také sebešerný dojem, každou podrobnost, protože jsem nevěřila, že by se mi ještě někdy podařilo Kupičov v navštívit.

Legenda dostávala zcelenější podobu i při setkáních Kupičováků v Krášném Dvoře, na která jsem tatinku doprovázela. Užákoval se, že všechna ta jména tatinkových kamarádů a kamarádek i dalších kupičovských osobnosti, o kterých jsem vyslechla tolik historek, mají svou tvář a že jsou to ohromné miliardy lidí.

Naplnění mých představ se pro mne stalo letosní zájezd Kupičováků do jejich rodište. Zájezd se uskutečnil v posledních letech už potřetí, ale teprve letos se mi podařilo přesvědčit tatinka, aby se mnou cestu podnikl.

Na zájezd se sedla jedinečná para lidí. Celý týden jsem je obdivovala pro jejich vitalitu, pro jejich živost i pro otevřeně a přátelské chování. Po cestě, která pro ně byla jistě namáhavá a po rušných dnech plných záťátek měl ještě dost sil a chuti, aby každý večeři poseděl v hotelové hale a zavízal si. Chvíle plně upřímného dojetí i sentimentu střídaly chvíle plně upřímné a smíchu. Všichni byli vstřícní a přátelští, připraveni přijmout mezi sebe bez výhrad nás, kteří jsme o generaci mladší a kteří jsme na Volyni nevyrůstli. Všichni reagovali vlněně na zvědavé otázky a byli ochotni podelet se s námi své vzpomínky.

Znovu mě okouzlila zadumaná lesnatá volyňská rovina a poklidný půvab Kupičova s úhlednými domky v záhradách. Těšila jsem se z pochostení dnešních obyvatel Kupičova a cítila jsem lítost nad nuzními podmínkami, ve kterých tedy žijí. Znovu mě zaujala noblesa klasicistní architektury v centru Lucka i vелkoryse parkové plochy v Lucku a Kovelu. Znovu mne zasahla emotivní působivost památníku v Českém Malině. Hřbitívek polských partyzáňů v Zasmýkách je stejně působivý jako vojenský hřbitovy po celém světě. Nejdějemnější však bylo vyzkoušet kříže, společná modlitba a zpěv na kupičovském hřbitově.

Není snadně popsat pocit člověka, který si dlouho přál navštívit určité místo a nakonec se mu to podařilo. Na ten týden strávený v tatinkově rodišti mezi jeho rodáky, na ty zářivé sluncné dny a dlouhé teply večery plné druhnosti nikdy nezapomenu.

Jako se pocháděla stala skutečnost.

Jana Borešová-Fialová

Základ položili bratři Jelínkové

Po roce 1868, kdy na Volyni vznikla první česká vesnice Hlinsko a následující rok Ulbárov, Mirohošť, Ježírkovo, Podcurkov, Volkov a další, začala se postupně měnit v této části Ruska ekonomická a sociální kulturní situace. Na Volyni totiž přicházeli další čestní osidníci z Rakouska, kteří již v té době byli na západoevropské civilizační a kulturní úrovni.

Mnohdy šlo o vesnické písmáky nebo jejich děti, lidí znále dějin svého národa, lidí, kteří stále věřili, že Rusko nedopustí, aby nacionální germanizační vlna, která v tu dobu ovlivňovala celkovou politickou situaci v Rakousku-Uhersku, pohtila český národ.

V rádě větších měst evropského Ruska v té době již působili čestní vzdělaní - profesori na gymnázích a univerzitách, inženýři různého odborného zaměření, kapelnici vojenských hudeb, hudebnici v operních orchestrech atd. Začali sem také pronikat franské a sýmským využívánem měniči ečtě větší prmenické dílny a továrny, bez které nelze budovat a rozvíjet národní hospodářství.

Kolem roku 1873, kdy byla dána do užívání železnice Kyjev-Brest a další tratě vedoucí přes malé městečko Zolbunov, v němž bylo zakrátko vybudováno železniční depo a velké nádraží, byla zřízena v blízkosti města velká ložiska vysoko kvalitní křídly, hodici se k výrobě cementu.

V roce 1884 Česi - bratři Jelínkové, z nichž jeden měl inženýrský titul, vybudovali na okraji Zolbunova malou továrnu na výrobu cementu. Zafízení této továrny bylo velmi jednoduché - pět žeravných mlýnů na drenu křídly a zeminy, po hanáckých koňských potařích a pět pecí na vysoušení a vypalování granulí z křídly a hliny. Výroba cementu v této továrnice byla tedy výhradně ruční. Za 24 hodin se tu vyrábilo 10-25 boček (sudů) cementu. Bočka - ruska míra na tekutiny a sýpké hmoty měla 480 litrů. Pracovní den v továrně byl devítnáctihodinový, později dokonce deseti až jedenáctihodinový. Denní mzda činila 20-30 kopjecek, už a mladších jen 10 kopjecek.

Přestože zájem o cement stále stoupal a na rozšíření továrny neměli bratři Jelínkové dostatek financí, rozhodli se v roce 1899 ustavit kapitálovou společnost nazvanou "Jelínek a K" (kompanij?), která pak začala továrnu rozšiřovat a modernizovat. Výroba se postupně zvyšovala - vyrábělo se až 90 tun cementu denně. Před rokem 1900 tu bylo zaměstnáno již na 200 dělníků, mezi nimiž bylo také mnoho Čechů. V roce 1899 vznikl při továrně slevárenskomechanický závod.

Jak se rozvíjel obchod, vznikala ve městě nová obchodní zařízení, fémnické dílny, nezbytné hospodářky a konaly se tu pravidelné trhy. V roce 1910 převzala zolbunovskou cementárnou akciovou společnost "Volyn" a počet zaměstnanců tu dosahl 300 osob. Bratři Jelínkové se údajně vrátili do staré vlasti. Surovina k výrobě cementu se nadále dovozela, a to ještě do druhé světové války.

V roce 1952 ke staré cementárně přibyl nový závod nazvaný "Novozolbunovský II". Ten byl postupně rozšiřován, byly tu instalovány nové peci schopné vyrábět až 820 tun cementu (každá) a v roce 1969 cementárná výroba přešla přes 21 milionů tun cementu ročně. Současná výrobní kapacita se mi nepodarilo zjistit.

Na rozšíření a výstavbě nové mohutné cementárné výroby Zolbunovu po druhé světové válce neměli již Česi žádný vliv a účast. Avšak základ k tomu, aby tato továrna s tak mohutnou výrobní kapacitou

(snad největší na Ukrajině) tu vznikla, dali před vše než sto lety dva volyňští Češi - bratři Jelinkové a tím, tak jako desítky a stovky dalších volyňských Čechů se zasloužili o povznesení dvíře zaostaločné, ale bohatého kraje.

Rostislav Hlaváček

To nelze zapomenout

V životě jsou chvíle, na které se nikdy nezapomínají, stejně jako na lidi, kteří mu v těch nejtěžších chvílích podali pomocnou ruku.

Jak se to stalo, že j. Polák, rozený Slezan, jsem se objevil na Volyni?

Otec byl absolventem chemické fakulty v Petrohradě. Po první světové válce ukončil práva a měl advokátní kancelář v Sosnovci. Současně byl předsedou organizace, která dala jméno "Národní a sociální strana měst a venkova". Ta vydávala časopis "Jedna karta", který byl zaměřen na řízení národního citění, vlasteneckví a odporu proti fašistické německé rozvinutosti.

Po předpádu Polska v září 1939 mu z těchto dívodluh hrozila velká nebezpečí ze strany Němců. Proto odcestoval se mnou za stěcení do Lucku. V tomtéž roce byla Západní Ukrajina připojena k Sovětskému svazu a sestencíne byla nutena uprenout. Dafidlo se ji dostal přes "zelenu hranici" do Varšavy. Nás z jejího bytu vyhodili a tak jsme zůstali bez přístečí. Přespavali jsme u známých.

Můj otec dokonale ovládal ruštinu a zvládl také ukrainštinu, a díky tomu našel místo učitele na technice v Lucku. Já jsem se stal posluchačem desítiletky s vyučovacím jazykem polským, a večerní sportovní školy se specializaci sportovní gymnastika.

V červnu 1940 otec dostal tzv. paragraf 11, podle kterého měl přísný zákaz bydlení v Lucku a tím i zaměstnání.

Po dlouhých peripetách jsme zakotvili v Českém Boratíně u manželé Zajícových, kteří byly tehdy kolem 60ti let a hospodařili na sedmi hektarech půdy. Nebyl to lehký osud. Současně počítaví o čtrnáctiletou polskou dívenku z potěně polské rodiny.

U manželů Zajícových jsme měli k dispozici pokoj s možností přípravy stravy v jejich kuchyni. To, co jsme platili, bylo spíše jen symbolické.

Český Boratín na mne velmi zápsobil. Udvolavly mě bytelné zdejné stavby, pořádek, čistota, intelligence a vzdělané českých spoluobčanů.

Vesniči byla škola, dvěkovárny, mlýn, klempířství a malý hostinec. Každá domácnost se mohla pochlubit knivohnovou českých a polských autorů. Hluboce zakotvená národní tradice a dodržovaná lidových obřadů a zvyků bylo uchvacující.

Mezi lidmi vládla atmosféra nefalšované solidarity a vzájemného porozumění. My jsme na vlastní kůži poznali, že konfident byl veřejně pojmenován. Plat otce jak učitele byl zbrásky a tak doučoval radu žáků z chemie, fyziky a matematiky.

V červnu 1941 byla Volynь okupována Němci. Před námi vznikl velmi ohězavý problém, jak si vydělat na životy? Já jsem se vrhl na zemědělské práce u svých hospodářů ale i u sousedů. Plat jsem dostával v naturálních a musím konstatovat, že byl mnohem vyšší, než mi patřil.

Tatinek si přivydal výrobou mydla, které vzhledem k jeho vzdělání mělo vysokou kvalitu a odbyl. Navíc z místní mlékárny nosil do Lucka podmásli, na které měl stálé odběrateli. Současně získával důvěrné zprávy od rady osoby.

Od září 1941 jsem nastoupil do mlýna. Tady jsem opět cítil podporu a pochopení ze strany Čechů.

Nezapomenu na jeden příběh. Po porážce Polska vznikly na území Volyně ilegální organizace. Já jsem se stal členem AK (Armíny krajevoj). Od velitele jsem dostal silně poškozenou pistoli, neschopnou palby. Můj přítel Otto Nechanický, syn kováře, se podjal, že ji opraví. Po několika dnech jsem dostal plně funkční pistoli. Oprava byla skutečně mistrovským dílem.

Pracovalo se na tří směny, někdy i 16 hodin denně,

potom byly dva dny volna. Protože některým úkoly mě povídávalo velení AK, musel jsem pracovat v noči a pod často naivními argumenty jsem dosáhl zastupování nebo vyměn jednotlivých směn, bez toho, že by mi někdo kladl všeobecné otázky. Cítil jsem, že jsem členem jejich komunity. Byl jsem zván na rodinné oslavy. Byly siše skromné, ale na dané poměry přímo královské.

Nezapomenu na české buchty, koláče, nebo i na obyčejný chléb, který jednou za 14 dnů pekla paní Zajícová.

V roce 1943 se situace rychle zhoršila, začaly se stoupavat předpady polských kolonii a jednotlivých rodin ukrajinských bojovníků.

Už jsem nespal v domě, abych nehozřel životy svých hospodářů, ale i život svůj. Spal jsem ve stodole v dokonale zamaskovaném dopředu. Otec dostal avizo, že jeho život je ohrožen a tak se mu díky konexím podařilo překročit "zelenu hranici" do Generální gubernatorstva, kde našel asyl v Płocku. Já jsem zůstal na Volyni. Nakonec jsem z bezpečnostních důvodů odšel do Lucka, kde jsem opět pracoval ve mlyně. Mým přítelkem byl Pepek Ostrovský, jehož otec, mlynář, byl Poták a maminka Češka, rozená Benešová. S Pěškem jsem po nocích dělal výpravy do Boratina, Stromovky a dalších obcí, podél kterých poklidně vylezl.

Po příchodu sovětských vojsk v březnu 1944 byla naše jednotka AK zrušena.

Sovětské velitelství po reorganizaci civilní správy vyhlásilo náboru dobrovolníků do polské a československé armády. Přihlášil jsem se také. Přijímají středisko polské armády bylo v Sumaci. V předečer odchodu přišla za mnou Mařenka Zajícová a další dívka ze Stromovky, její jméno si ale nepamatuji, a donesly mi chleba, slaninu, uzeniny a cibuli na cestu. V té době byl ve městě katastrofální nedostatek potravin a my jsme se měli zásobit na 5 dnů.

Ve válce jsem absolvoval letecké učiliště a lital jíto sítlař. V roce 1960 jsem působil jako zkušený pilot. Československú jsem předvedl zemědělskou leteckou techniku v Praze a také ve Slaném.

Tehdy jsem také navštívil známou z Boratina, Divku, schovanku Zajícových, byla už paní Mařenka Kryštofová. Manžel Zajícový již nežil. Na setkání s "boratinskými Čechy" nikdy nezapomenu. Dovedl jsem se o třetinu cestě a tragických osudech svých přátel a kamarádů při osvobození Československa. Touto cestou prošel i mým přítelem z Lucka Tonik Liška - kamarád z desítiletky i sportovní školy.

Právě pod vlivem jeho náhlého jsem napsal i tyto své paměti.

Co firčí závěrem? Pod českým a moravským nebelem jsem ital v rámci Agrelou v letech 1987 a 1988 z letiště v Jaroměři a v roce 1989 z letiště v Holešově. Každý rok jsem v Československu strávil minimálně dvaapátek měsíce.

Celkem jsem provedl 4439 vzetí a náletil 879 letových hodin. Vždy jsem úkoly plnil s maximálním výsítem. Podvědomě jsem měl snahu i touto formou podkovávat volyňským Čechům za to, co pro mne a mělo byc uděleni v tak nebezpečném pro ně a nejzásadnějším období mého života.

Na to nikdy nezapomenu!

ppk. lel. v. v. Ing. Wacław Kozelski, Katowice

Krajanské setkání

V pořadu už 11. setkání a posezení krajanů z Volkova, Rohožna, Podyssék a všech okolních osad se uskutečnilo v sobotu 17. června 2000 v Lounech, restaurace "Stromovka" za Ohří, směr Most. Přijely všechny, kdo ještě máte dostatek sít a chceete se setkat a popovídат si se svými přáteli a zářnímy. Budou také nové zářinky a filmové ukázky ze zájezdu do Volkova z 26.-28. dubna 2000.

Začneme se scházet v 10 hodin. Přihlášky přijímá kraján Mikuláš Fedorov, Obránců Míru 167,

438 01 Žatec.

Organizační výbor setkání se na Vás těší!

informuje Jiří Pancíř

VOLYNSKÉ HISTORICKÉ SYMPÓZIUM

se bude konat dne 27. června 2000 od 11.30 do 16.00 hod. v klubovně hotelu Legie, Sokolská 33, Praha 2 Prof. V. Dufek

ZPRÁVY Z REGIONŮ

Region Šumperk

Členové výboru Šumperského regionu svouvali na 26. února 2000 výroční členskou schůzku. Ze 160 členů se náš seslo 103. Jsme moc rádi, že naši členové se stále rádi schází, aby si spolu trošku popovídali. Program schůze jsme měli takovýto:

1. Přívátky

2. Přívátky o činnosti za rok 1999 zpracovala a přednesla naše milá hospodynka Alena Kubelová.

3. Zájezd do Brna na celostátní sraz

4. Rozesílání Zpravodaje a posílání darů na tisk

5. Blahopřání členům starším osmdesáti let, malou

kytičkou všem těmto blahopřání krajanů Štotola a Sedomek.

Vážení přátelé, dovolte mi, abych vás ve stručnosti seznamil s činností našeho regionu za uplynulý rok 1999.

Dne 24. dubna 1999 jsme uspořádali celorepublikové setkání Svazu Čechů z Volyně a jejich přátel. Tohoto setkání se zúčastnilo 330 krajanů a přátel. Další akce, jako každoročně, jsme v Novém Malině v červenci uctili památku významného Českého Malina na Volyni. Pořázením vénce, květin a pietního vzpomínku. Panychdu sloužili pravoslavný biskup Kryštof a důstojný otec Jan Kadák.

Dále jsme uspořádali zájezd do Brna a okolí. Tento zájezd se konal 2. října 1999 a jelalo nás 80 lidí (2 autobusy). Tam minulý rok byl pro nás moc význam. Mimo tyto akce se výbor regionu schází každý první čtvrtok v měsíci. Tedy se všechni nebo věština z nás těší do Brna na setkání Volyňáků, a to nejen pro význam, aby nám vydřelo zdravíčko, když ta léta tak strašné rybile ubíhají.

Zdravíme všechny členy Zpravodaje.

Za Šumperský region Alice Bilková

Ještě ke vzpomínce na baletního mistra Libovického

Když jsem si ve Zpravodaji přečetla vzpomínku na baletního mistra pana Vladimíra Libovického, vystavila mi před očima také hezká humorná vzpomínka na přírodu, která se udála na maškinách v Hulci asi v roce 1930.

Na zábavy a plesy se sjezdělo do Hulce hodně tanečních zpěváků z Džbánu a okolních vesnic. Byla jsem tehdy dítě skotské povinné a moji rodiče spravovali "Klub", kde byl za stěnu našeho bytu tanecní sál a tak mi rodiče dovolili podívat se na ples. Vidim ten nadherný ples, jako by to bylo včera. Krásné masky (ne maskary) a bylo jich tolik, plný velký sál. Na plesu hrála vojenská kapela z Ostraha a s ní přijelo také několik důstojníků. Na tomto plesu byl také pan Libovický v převlečení za baletku, bílá krátká sukynka, rukavice k lokti, na hlavě krásná čelenka. Baletka jako z obrázku. Jeden z důstojníků si baletku oblíbil v domě, že je to krásná čelenka. Tančil s ní, a protože Polák jsem, nebo aspoň byla, známou svou galantostí, hibal jí ruku. Samozřejmě to baletku impozantně a tam vše před kapelonou předváděl. Pan důstojník chcel memoriomoci, aby sundala skrbosku. Tu si pan Libovický uvedomil, co by aspoň následovalo. Utíkl na jeviště, ale netušil, že ho důstojník následuje. Sundal skrbosku a pronásledoval, který zjistil, že se stal obětí žertu, ho chcel zastřílet. Kapelinou zmíněnho orchestru byl přibuzný mé tety, od kterého jsme se doveděli, že důstojník nedokázal čelit posměchu a byl nucen požádat o přeložení k jinému útvaru.

Tamara Lenzová, Vrousek

NAŠI JUBILANTI

Severomoravský region

SVM region oznamuje, že dne 4. 4. 2000 oslaví své životní jubileum 70 let nás člen pan Jaroslav Loukota z Hor. Benešova.

Jubilantovi hodné zdraví a životního elánu do dalších let přejte výbor severomoravského regionu

Mnogou ľet!

Region Uničov

Pan Štipek Alexandr bydl. Újezd u Uničova, rodák z Volyně-Zálesí se 29. 2. dožil významných 80 let v plné pohodě. Rovněž p. Mřáz Vladimír se 1. 1. dožil pěkného věku 85 let ve zdraví. Oba tito přátelé na schůzi 5. března t. r. obdrželi čestné medaile za zásluhou práci ve Svazu protifašistických bojovníků za svobodu. Oba bojovali u Dukly a na Moravě. Medaile převzali z rukou předsedy p. Helleny Sedláčkové. Blahopřejeme i do dalších let vice zdraví a stěsti přeje

za region Uničov Josef Voldk

V tomto regionu oslavila 70. narozeniny paní Emilie Janků z Oseran, syny byl. Benko-Úněv.

Prějem zdraví a štěstí do dalších let!

Zlatí jubilanti z Nového Málina

28. května uplynulo 50 let, co si Marie a Emil Doležalovi z Ušovsi slíbili před Bohem, že budou snášet i zlé a věrnost a lásku je bude provázet po celý život. To jí se splnilo do puntiku. Zdá se, že to ani není možné, jak ten zivot rychle plýne. Výsledek je totiž krásného data paděstí let společného života dokládá. My z Nového Málina Vám přejeme k tomuto výročí hodně zdraví, které je Vám oběma hodně zapotřebí, a když bude zdraví, tak ostatní přijde samo. Máme Vás rádi a blahožejeme!

Za všechny A. Bilková

Region Žatec

Ve druhém čtvrtletí se dožívají naši členové svých významných výročí:

Josef Kopp, 4. - 40 let, Kryry. Miroslav Stárek, 4. - 80 let, Mělník. Miroslav Tomeš, 7. - 65 let, Žatec. Marie Štípková, 8. - 75 let, Klöck. Eliška Petráčková, 17. - 70 let, Lenešice. Eliška Jidová, 20. - 70 let, Libočany. Antonie Žáďáská, 23. - 4. - 83 let, Podbořany. Marta Jachůvková, 26. - 4. - 75 let, Žatec. Irena Žemanová, 27. - 4. - 70 let, Žatec. Josef Rejzek, 27. - 4. - 86 let, Starákovice. Rostislav Linhart, 8. - 5. - 75 let, Tatín. Ing. Emile Burš, 10. - 5. - 70 let, Hoředle. Konstantin Mokry, 12. - 5. - 83 let, Strojetice. Helena Valešová, 14. - 5. - 81 let, Žatec. Libuše Kyselková, 15. - 5. - 81 let, Kryry. Marie Andělová, 15. - 5. - 88 let, Starákovice. Boleslav Matýš, 18. - 5. - 75 let, Louňov. Václav Vagnerová, 19. - 5. - 88 let, Postolopry. Ludmila Vávrová, 23. - 5. - 70 let, Neptupov. Václav Mašek, 25. - 5. - 89 let, Podbořany. Jitna Kulichová, 1. - 6. - 75 let, Louňov. Anna Štázková, 6. - 6. - 83 let, Žatec. Olga Špatenková, 7. - 6. - 80 let, Pšov. Vladimír Šrakl, 8. - 6. - 80 let, Lenešice. Tamara Lenzová, 16. - 6. - 84 let, Vroučet. Věra Vostřeflová, 17. - 6. - 81 let, Sitem. Libuše Vošvárová, 26. - 6. - 70 let, Louňov.

Všem jubilantům do příštích let mnoho zdraví přeje za nás region

Kamilka Ondrová

Region Karlovy Vary

Čechurová-Rejsová Anna z Malinovky, bytem v Teplici-Bečov se v 1. 5. dožila 75 let. Grigorijová Milada z M. Zubovštiny, bytem v Olomouci se 23. 5. dožije 55 let. Rajchová Vladimír z Kvasilova, bytem v K. Varech se 17. 6. dožije svých krásných 94 let! Šťastná Ludmila z M. Zubovštiny, bytem v Chodově se 28. 6. dožije 55 let. Zábraslavá Larisa z Sokolina, bytem v K. Varech se 14. 7. dožije kultých 70 let. Javůrková Naděžda z M.

Zubovštiny bytem v Rovně u Sokolova se 1. 7. dožije 82 let. Vegrichtová Naděžda z Oděsy, bytem v K. Varech se 27. 7. dožije 84 let. Všem jubilantům zvláště těm nad osmdesátek let přejeme hodně, hodně zdravíčka, životního elánu a dobré pochody. Za region i za sebe

Věra Pelcová

Region Cheb

Ve druhém čtvrtletí roku 2000 se dožívají kultých a poklátkatých narorení tito členové: 12. 4. p. Marie Hrušková-Perníková z Volkova, byt Nový Kostel - 85 let. 24. 4. p. Milena Rampasová-Kozáková z Sofieky, byt. Podhrad Chet - 70. 27. 5. p. Vladimír Zvál z Volkova, byt. Nový Kostel - 70 let. 3. 6. p. Saša Živálová-Stasinská z Dubna, byt. Nový Kostel - 60 let. 10. 6. p. Nina Šohová z Cerkvíce, byt. Plesně - 70 let. 19. 6. p. Božena Kaprová-Vašinová z Rohozna, byt. Chodov - 55 let.

Všem jubilantům stálé zdraví a jednaté dlouhá léta z českého regionu přejí

Máčová a Pancířová

Svět něteri p. Milence Rampasové bych se ze sva rodu říkala popkáť štěstí, zdraví a spokojenos

- teta Lida

Všem jubilantům blahožehnám k řeště a zdraví do dalších let přejte i redakce Zpravodaje.

NAŠE ŘADY OPUSTILI...

Region Uničov

Dne 12. 1. zemřel p. Rostislav Valent z Volyně Lipjan - bydl. Rybníček - nar. 15. 9. 1926. Byl vojákem. Svobodový armády, bojoval u Dukly a u Ostravy, byl sňelec v tanku s hodnotným čestat. Byl pochován v Olomouci u veškerými vojenskými pocitami. Rodině projevujeme upřímnou soustrast.

Za region Josef Voldk

Region Teplice

Dne 10. 3. jsme se naposledy rozloučili s naším krajánem Josefem Posnerem pův. z Dorostaji Českých, bývalým důstojníkem a dlouholetým pravoslavným farářem. V Teplicích pošel 50 let a v té době zřídil zde zámecké kaple pravoslavný chrám.

Čest jeho památky!

Za region Březovský

Region Žatec

Dne 2. března zemřel nás člen Josef Lněniček z Podhořan, rodák z Sofieky, ve věku 73 let. 6. března zemřel také nás člen Evžen Maták z Louň, rodák z Volkova, ve svých 68 letech.

Dne 24. března jsme se naposledy rozloučili s naším členem Vladimírem Tichým ze Žatce, rádcem, dělákem z Mlynova na Volyni, který se dožil požehnaného věku - nedožitých 94 let.

Zemřelým tichou vzpomínku a pozůstatkům upřímnou soustrast projevuje za region

Kamilka Ondrová

Region Chomutov

Dne 27. 3. zemřela ve věku nedožitých 91 let p. Antonie Rampasová-Novotná z Moldavy okr. Dubno, byt. v Družkovicích u Chomutova.

Za všechny pozůstale - syn Miroslav

Upřímnou soustrast za region projevuje

Jiřina Kačerová a A. Hloušek

Region Mohelnice

12. března odeselal na věnost nás člen p. Bohuslav Němc, rodák z Bakovce, byt. Miladě Buvky, v nedožitých 65 letech. Byl to dobrý člověk. Kdo jste ho znal, vzpomněte s námi! Upřímnou soustrast za region projevuje

Emilie Jarmarová

K projevům soustrasti se připojuje i redakce Zpravodaje.

DARY DOŠLÉ NA KONTO SDRUŽENÍ - březen 2000

Zvěřinová, Sadská - 300 Kč. Vigner, Brno - 200 Kč. Držníková, Chocen - 150 Kč.

Reg. Brno: Věra Bělková, Vojkovice - 500 Kč.

Reg. severomoravský:

Ing. Václav Vegricht - 1000 Kč.

Region Domžálec: Doc. PhDr. Fiala Jaroslav, CSc. - 100 Kč, Marie Poláčková - 100 Kč.

Region Praha: P. Víttek, Praha - 100 Kč, pi Šlépková, Praha - 100 Kč.

Region Chomutov: Vlastimil Jelinek, Jirkov - 100 Kč, Nona Tomášková, Štěrbo Vinice - 100 Kč.

Region Broumov: Manž. Ledvinov - 100 Kč, manž. Pokorných - 200 Kč, Vlasta Kalendová - 20 Kč, Marie Jaklová - 100 Kč, Miroslav Repka - 100 Kč, manželé Makovskí - 200 Kč.

V březnovém čísle měly by být uveřejněny ještě tito dárci - pi hospodářka se omlouvá!

Region Frydlant: Manž. Hosmanoví, Frydlant - 200 Kč, manž. Štokroví, Chotyně - 200 Kč, Marie Babáčková, Jindřichovice v Kr. Horách - 100 Kč, manž. Holečkoví, Liberec - 100 Kč, manž. Jakuboví, Nové Město s Smrkem - 100 Kč, Bohumila Jančíková, Raspensava - 100 Kč, magž. Dětřichov - 100 Kč, Ludmila Milíčková, Liberec - 100 Kč, manž. Práličnských, Heřmanice - 100 Kč, Jiří Rychtr, Liberec - 100 Kč, Emilie Šnajdrová, Frydlant - 100 Kč, Marie Záhorebová, Prachatic - 100 Kč, manž. Žáčková, Raspensava - 100 Kč, manž. Čmučáková, Raspensava - 50 Kč, Eva Chmeláčová, Raspensava - 50 Kč, Josef Janda, Nové Město - 50 Kč, Miroslav Jelinek, Frydlant - 50 Kč, Žofie Jesinková, Raspensava - 50 Kč, Jaroslava Koštáková, Nové Město - 50 Kč, Eliška Kovárnová, Malé Březno - 50 Kč, Anna Lišková, Krásny Les - 50 Kč, Marie Martincová, Nové Město - 50 Kč, Rostislav Mazurek, Frydlant - 50 Kč, Vlasta Mouchová, Raspensava - 50 Kč, Růžena Novotná, Č. Budějovice - 50 Kč, Evžen Novotný, Jindřichovice - 50 Kč, Marie Plecháčová, Mimoň - 50 Kč, Růžena Pospíchalová, Raspensava - 50 Kč, Ing. Marie Stejskalová, Frydlant - 50 Kč, Evžen Jindřichovice - 50 Kč.

DARY pro regiony

Severomoravský region

Pro činnost regionu severomoravského darovala Antonie Honzáková 400 Kč.

Děkuje Hořejš

Region Frýdlant

Věra Hejdouková, Víska - dar 30 Kč.

Děkuje Jiri Rychtr

NEPŘEHLEDNĚTE!

Vážení dopisovatelé,

byle bych Vám moc vděčna, kdybyste mi své příspěvky neposílali na disketách. Moje pracovní zařízení je zastaralé a nemá přístup do jiných programů (kupř. Windows - Word atp.), takže stejně musím člásky přepravovat. Proto mi usnadní práci, budete-li své příspěvky posílat psané na stroji s volnějším řádkováním, aby se mi dlebě četly (hlavně údaje o naroreních, kde jsou data, nebo členové údaje) a hlavně ne dopočítávají!!!

Zatím se nestalo, že by se nejčáky příspěvky ztratil a pro doporučené dopisy si musím chodit na dost vzdálenou poštu, což mě patřičně združuje, protože tam musím vystát ještě frontu a okénka. Děkuji Vám za pochopení a na Váš další příspěvky se budu opravidu téšit.

Doufám, že jste si všichni ve zdraví a poohodě užili svátky Velikonoční v tomto památném roce!

S pozdravem

Váše redaktorka

Důležitý upozornění! Jeniklo se množí dotazy dárčenců na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. Nejdříve konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 000000-1937591369/0890. Čs společná a.s. - Melantrichova 5, Praha 1. Dary můžete posílat i na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Svidnická 509, 181 00 Praha 8. Prosíme ctenáře, aby nás neponutili o zveřejnění darů - dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu!! Krajane! Neponeslejte v žádném případě peněžní dary na adresu redaktory! Díky za pochopení.

Záležitost týkající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zasílejte na adresu: prof. MUDr. Vladimír Dufek, Na Hřebenkách 20, 150 00 Praha 5

Tíráž Zpravodaj - Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřeby svých členů. Za obsahovou náplň článků odpovídají jejich autori. Vychází jako občanský ředitel: Věra Latzelová. Příspěvky nejou honorovány, nevyžádáne rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte do 3. základního měsíce na adresu: Věra Latzelová Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zápisů povoleno Česká pošta, o.p.s., odstěpným závodem Praha č.j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo 21. 4. 2000

Tiskne NEOSET Praha 2, Neklanova 17.